

Sygn. akt III C 1183/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 kwietnia 2021 roku

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie III Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Małgorzata Kamykowska

Protokolant: Aleksandra Konwerska

po rozpoznaniu w dniu 9 kwietnia 2021 roku w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa R. B., A. B.

przeciwko (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K.

o zapłatę

I. ustala, że umowa kredytu Hipotecznego zawarta pomiędzy stronami 6 sierpnia 2008 r. o nr (...) jest nieważna;

II. zasądza od (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w K. na rzecz R. B. i A. B. solidarnie kwotę 234,029,61 zł (dwieście trzydzieści cztery tysiące dwadzieścia dziewięć złotych sześćdziesiąt jeden groszy) z odsetkami ustawowymi od dnia 5 grudnia 2009 roku do dnia zapłaty;

III. zasądza od (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w K. na rzecz R. B. i A. B. solidarnie kwotę 11 817 zł (jedenaście tysięcy osiemset siedemnaście) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt III C 1843/19

UZASADNIENIE

Pozwem datowanym na dzień 29 listopada 2019 r. powodowie R. B.

i A. B. wnieśli o zasądzenie – w przypadku uznania, że umowa o kredyt hipoteczny nr (...) z dnia 6 sierpnia 2008 r. łącząca strony jest nieważna – od pozwanej (...) Bank (...) spółki akcyjnej z siedzibą w K. na rzecz powodów łącznie, ewentualnie solidarnie, kwoty 234.029,61 zł tytułem rat kapitałowo-odsetkowych uiszczonych przez powodów pozwanej w walucie PLN w okresie od dnia 5 grudnia 2009 r. do dnia 5 listopada 2019 r., jako świadczenia nienależnego na podstawie art. 410 k.c. wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia złożenia pozwu do dnia zapłaty.

Ponad powyższe powodowie wnieśli o zasądzenie od pozwanej na ich rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Uzasadniając dochodzone roszczenie powodowie wskazali, że wynika ono z zawartej z pozwaną spółką umowy o mieszkaniowy kredyt hipoteczny w złotych indeksowanych kursem CHF, która w ich ocenie miała zawierać niedozwolone klauzule umowne dotyczące indeksacji kredytu do CHF.

(pozew k. 3-107v).

W odpowiedzi na pozew złożonej w dniu 10 lutego 2020 r. (data nadania w placówce pocztowej k. 396) strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powodów na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wg norm przepisanych.

Argumentując powyższe stanowisko pozwana spółka zaprzeczyła jakoby, którekolwiek z postanowień umowy miało charakter niedozwolonych postanowień umownych. Pozwana wskazała, że kurs CHF był ustalany w sposób obiektywny i niedyskrecjonalny.

(odpowiedź na pozew k. 267-307).

Pismem procesowym złożonym na rozprawie w dniu 10 września 2020 r. powodowie sprecyzowali swoje żądania rozszerzając powództwo o ustalenie przedmiotowej umowy kredytu za nieważną.

(pismo k. 509-519v).

Do czasu zakończenia postępowania stanowiska procesowe stron nie uległy zmianie.

(pismo k. 525-533, k. 543-545, protokół k. 554).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 6 sierpnia 2008 r. powodowie R. B. i A. B. zawarli z (...) Bankiem (...) S.A. z siedzibą w K. Umowę o Mieszkaniowy Kredyt Hipoteczny w walucie PLN indeksowany kursem CHF (dalej: (...)). Na mocy Umowy pozwana spółka udzieliła powodom kredytu w kwocie 311.592,00 PLN. Kredyt przeznaczony był na spłatę kredytu mieszkaniowego udzielonego powodom przez (...) Bank S. A., przeznaczonego na zakup lokalu mieszkaniowego. Umowa została zawarta na okres od 06.08.2008 r. do 05.11.2039 r. Kwota kredytu została wypłacona jednorazowo.

W § 1 ust. 1 Umowy strony ustaliły, że równowartość ww. kwoty w walucie CHF zostanie określona na podstawie gotówkowego kursu kupna CHF Banku z dnia wypłaty (uruchomienia) kredytu (kurs notowany z pierwszej tabeli kursowej Banku – tabela A w tym dniu) i zostanie podana w harmonogramie spłat.

W § 2 ust. 4 Umowy określono, że Kredyt zostanie wypłacony powodom w złotych, a jego równowartość w walucie (...) zostanie ustalona według kursu kupna określonego w § 1 ust. 1 Umowy.

Na mocy przedmiotowej Umowy ustalono, że kredyt, odsetki oraz inne zobowiązania wyrażone w (...) będą spłacane w złotych jako równowartość raty w (...) przeliczonej według gotówkowego kursu sprzedaży (...) Banku z dnia wymagalnej spłaty raty (kurs notowany z pierwszej tabeli kursowej Banku – tabela A, w tym dniu). Wskazano, że zmiana kursu walutowego będzie miała wpływ na wysokość rat kapitałowo-odsetkowych oraz na wartość kredytu. W przypadku zwiększenia kursu walutowego, raty kapitałowo-odsetkowe ulegną zwiększeniu, natomiast w przypadku obniżenia kursu walutowego raty kapitałowo-odsetkowe ulegną zmniejszeniu (§ 4 ust. 1 Umowy).

Zabezpieczeniem kredytu jest hipoteka kaucyjna do kwoty 150 % kwoty kredytu wpisana na pierwszym miejscu na rzecz Banku, na nieruchomości stanowiącej przedmiot kredytowania.

(dowód: umowa z załącznikiem k. 111-117; zaświadczenie o kredycie k. 118-118v; rozliczenie kredytu k. 119-124).

Powodowie zawarli umowę jako konsumenci. Intencją powodów do zawarcia przedmiotowej umowy była chęć spłaty uprzednio zawartego kredytu, którego raty w ich ocenie były niestabilne. Powodowie zostali zapewnieni przez pracowników pozwanej spółki, iż zawarcie umowy kredytowej w walucie PLN indeksowanej kursem CHF pozwoli im na ustabilizowanie rat kredytowych. Powodowie zostali zapewnieni o stabilności waluty szwajcarskiej. Powodom został przedstawiony standardowy wzorzec umowny. Dokument umowy został powodom przedstawiony

przed zawarciem umowy, w formie elektronicznej. Powodowie nie zostali poinformowani o zasadach wyliczania kursu, na podstawie którego obliczana była wysokość rat pobieranych przez Bank. Powodowie nie zostali pouczeni na czym polega system indeksacji CHF do PLN. Powodów zapewniono, że system indeksacji nie ma dla nich znaczenia, bo płacą ratę w PLN. Wskazano, że rata będzie niezmienna lub nieznacznie niezmienna, że nie wpłynie to na wysokość rat.

(dowód: zeznania powodów k. 521-522).

Powodowie w dniu 31 października 2019 r. wystosowali do pozwanej spółki pismo, w którym zawarli oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego w dniu zawarcia przedmiotowej umowy na podstawie art. 84 k.c. oraz wezwali pozwaną spółkę do zapłaty kwoty 264.954,64 zł w związku z nieważnym charakterem umowy kredytowej, ewentualnie do podjęcia mediacji w terminie 14 dni roboczych.

(dowód: wezwanie k. 125, oświadczenie k. 126).

W odpowiedzi na powyższe pisma, strona pozwana wskazała, że nie znajduje podstaw do uwzględnienia stanowiska powodów, w zakresie dotyczącym nieważności umowy oraz oceniła złożone przez powodów oświadczenie woli jako bezskuteczne.

(dowód: pismo k. 127-128).

Stan zadłużenia powodów z tytułu Umowy na dzień 17 grudnia 2018 r. wynosił 116.049,87 CHF, w tym saldo kapitałowe 116.026,92 CHF i odsetki 22,95 CHF.

(dowód: zaświadczenie o kredycie k. 118-118 v).

Do momentu złożenia pozwu tytułem spłaty kredytu powodowie uiszcili łącznie na rzecz pozwanej kwotę 268.803,70 zł, stosując mechanizm indeksacji, zgodnie z zapisami wynikającymi z Umowy.

(dowód: rozliczenie kredytu k. 119-124).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów oraz bezspornych twierdzeń stron, w oparciu o następującą ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego.

Sąd dał wiarę dokumentom prywatnym na okoliczności określone dyspozycjami art. 245 k.p.c. Przedmiotowe dokumenty zostały uznane za wiarygodne, mając na względzie art. 229 k.p.c. i art. 230 k.p.c. Żadna ze stron nie kwestionowała ich prawdziwości i autentyczności.

Sąd przesłuchał powodów, uznając, że zachodzą przesłanki z art. 299 k.p.c. w zw. z art. 302 § 1 k.p.c. Ograniczenie dowodu z przesłuchania stron, do przesłuchania strony powodowej jest zasadne wobec występowania po stronie pozwanej instytucji finansowej. W ocenie Sądu przeprowadzenie dowodu z przesłuchania przedstawiciela strony pozwanej byłoby niecelowe i nie wnosiło nic do sprawy. Pozwana zajęła stanowisko w sprawie w składanych pismach procesowych, przedstawiając swoje twierdzenia w sposób wyczerpujący.

Zeznania powodów zostały obdarzone przymiotem wiarygodności. Sposób składania przez nich zeznań, w tym przytaczanie okoliczności dla nich niekorzystnych (takich jak brak głębszego rozważania treści i warunków zawieranej umowy) przemawiały za ich prawdziwością. Powyższy dowód pozwolił na ustalenie w jakich warunkach doszło do zawarcia umowy kredytowej między stronami.

Na podstawie 235² pkt. 5 k.p.c., pominięto wnioski dowodowe stron w zakresie przeprowadzenia w sprawie opinii biegłych z zakresu rachunkowości i bankowości na okoliczności wyszczególnione w pozwie oraz odpowiedzi na pozew. Przeprowadzenie powyższych dowodów zmierzało jedynie do przedłużenia postępowania. Zebrany w sprawie

materiał dowodowy był wystarczający do podjęcia ustaleń pozwalających na rozstrzygnięcie przedmiotowej sprawy, bez konieczności posiłkowania się dowodem z opinii biegłych.

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo podlegało uwzględnieniu.

Zgodnie z 69 ust. 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (dalej: „Pr. bank.”), przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Legitymacja czynna i bierna, mając na uwadze okoliczności faktyczne, nie budziła wątpliwości. Strony postępowania łączyła umowa kredytu gotówkowego, co było bezsporne i w sposób jednoznaczny wynikało z przedłożonych do akt sprawy dokumentów.

W sprawie nie było wątpliwym (mając na względzie cel umowy kredytowej), że powodowie zaciągając zobowiązanie działali jako konsumenci. Z kolei pozwana spółka jest profesjonalnym uczestnikiem obrotu, instytucją finansową, zajmującą się m.in. udzielaniem pożyczek i kredytów bankowych.

Zawarta umowa była kredytem złotówkowym, zawierającym zapisy dotyczące waloryzacji do CHF. Jej uregulowania wskazywały, że był to tzw. kredyt indeksowany do tej waluty. Kredyt indeksowany polega na tym, że bank udziela kredytobiorcy kredytu w polskich złotych, przy czym jego wysokość jest indeksowana według kursu danej waluty w dniu wypłaty. Indeksacja występuje również w celu określenia rat kredytowych, które są przeliczane w dniu ich płatności, zgodnie z umową na polskie złote stosownie do kursu danej waluty, tj. po kursie sprzedaży kontrahentowi banku. Taki rodzaj umowy kredytowej ma na celu przeliczenie polskich złotych na walutę kredytu, a więc poniekąd też utrzymanie wartości świadczeń w czasie (waloryzacja). Za powstanie tego mechanizmu przeliczeniowego odpowiedzialny jest właśnie spread walutowy - różnica pomiędzy kursem sprzedaży, a ceną kupna aktywów.

Strony rozliczały się w walucie polskiej. Powodowie dokonywali spłaty rat kredytu w złotówkach, które następnie były przeliczane na CHF w wewnętrznych operacjach dokonywanych przez pozwaną Bank. Uwzględniając zapisy umowy nie mogło budzić wątpliwości, że przedmiotowy kredyt był tzw. złotówkowym, zaś odniesienie się w jego treści do waluty obcej stanowiło wyłącznie klauzulę waloryzacyjną.

Wobec zarzutów kierowanych przez stronę powodową w stosunku do zawartej umowy kredytowej, koniecznym było dokonanie oceny, czy łącząca strony umowa zawierała tzw. niedozwolone postanowienia umowne.

Zgodnie z art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Stosownie do art. 385¹ § 2 k.c., jeżeli postanowienie umowy zgodne z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie.

W przedmiotowej sprawie każda ze stron zaprezentowała obszerną argumentację w złożonych pismach procesowych. Orzecznictwo w przedmiocie tzw. klauzul abuzywnych w kredytach waloryzowanych do CHF aktualnie kształtuje się w sposób jednolity. Kluczowym orzeczeniem kształtującym linię orzecniczą jest wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 3 października 2019 r., w sprawie C-260/18, w którym podjęto się wykładni art. 6 ust. 1 Dyrektywy 93/13. Powyższe znalazło swoje odzwierciedlenie w najnowszym orzecznictwie Sądu Najwyższego, czego wyrazem jest wyrok Sądu Najwyższego z dnia

27 listopada 2019 r., II CSK 483/18. Powyższa linia orzecznicza została w pełni podzielona przez tutejszy Sąd.

Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe pozwoliło na ustalenie, że zawarte w łączącej strony umowie kredytowej postanowienia dotyczące waloryzacji kwoty kredytu do CHF miały charakter niedozwolonych postanowień umownych.

Umowa kredytu, łącząca strony postępowania, została zawarta przy wykorzystaniu stosowanego w Banku wzorca umowy. Zgodnie z art. 384 § 1 k.c. ustalony przez jedną ze stron wzorzec umowy, w szczególności ogólne warunki umów, wzór umowy, regulamin, wiąże drugą stronę, jeżeli został jej doręczony przed zawarciem umowy. Zgodnie z art. 385¹ § 3 k.c. niezgodnione indywidualnie są te postanowienia, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Z tego typu sytuacją mieliśmy do czynienia w niniejszej sprawie. Wobec powyższego wszelkie dokumenty kształtujące treść stosunku prawnego pomiędzy powodami a pozwaną spółką zostały opracowane przez stronę pozwaną.

Przepis art. 385¹ § 1 k.c. stanowi o kształtowaniu przez zapisy umowne praw i obowiązków konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Natomiast zgodnie z art. 3 Dyrektywy 93/13 warunki umowy, które nie były indywidualnie negocjowane, mogą być uznane za nieuczciwe, jeżeli stoją w sprzeczności z wymogami dobrej wiary, powodują znaczącą nierównowagę wynikających z umowy, praw i obowiązków stron ze szkodą dla konsumenta.

Sąd Najwyższy wskazał, że przez użyte w art. 385¹ § 1 k.c. określenie „rażącego naruszenia interesów konsumenta” należy rozumieć nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym, natomiast „działanie wbrew dobrym obyczajom” wyraża się w tworzeniu przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową tego stosunku (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2005 r., I CK 832/04). Tym samym przedsiębiorca, formułując zapisy wzorca umowy powinien działać wobec konsumenta lojalnie i uczciwie, dążąc do zapewnienia równowagi kontraktowej.

Przekładając powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, wskazać należy, że pozwany Bank zachował się w sposób nielojalny oraz nieuczciwy, zapewniając sobie możliwość dowolnego ustalania kursu kupna oraz kursu sprzedaży waluty obcej na potrzeby przeliczenia kwoty zobowiązania powodów oraz następnie przeliczania wysokości poszczególnych rat. Kurs ten odnoszony był bowiem wyłącznie do tabel kursów walut obowiązujących w Banku w określonym dniu, bez doprecyzowania w oparciu o jakie kryteria Bank ten kurs wylicza. Doprowadziło to do naruszenia równowagi kontraktowej. Pozwany Bank mógł jednostronnie ustalać parametry wpływające na wysokość świadczeń głównych stron. Bank mógł dobrowolnie kształtować wysokość kursów waluty obcej, w sposób arbitralny decydując tym samym zarówno o wysokości zobowiązania kredytobiorcy wobec Banku, jak i wysokości rat kredytowych. Bank miał możliwość uzyskania korzyści finansowych, które stanowiły dla strony powodowej dodatkowe koszty kredytu. Ich oszacowanie nie było i nie jest możliwe ze względu na brak oparcia zasad ustalania kursów wymiany o obiektywne i przejrzyste kryteria. Co więcej, kursy wykorzystywane przez pozwany Bank nie były kursami średnimi, lecz kursami kupna i sprzedaży, a więc z zasady zawierały wynagrodzenie (tzw. spread) – marżę banku za dokonanie transakcji kupna lub sprzedaży, której wysokość jest zależna tylko i wyłącznie od jego woli. W niniejszej sprawie nie przedstawiono żadnych dokumentów, które pozwalałyby na stwierdzenie, czym kierował się Bank określając kurs CHF. Ani z umowy, ani z pozostałych dołączonych do akt dokumentów nie wynikało, czy jego wysokość miała oparcie w kursie rynkowym, w kursie NBP, czy też wynikała z innych założeń. Nie wskazano zasad, jakie stoją u podstaw tworzenia tabel obowiązujących w Banku. Pozwany Bank nie wyjaśnił powodom w jakikolwiek sposób zasad określenia kursów walut, mających istotne znaczenia dla wykonania przez nich umowy, a więc stanowiących podstawę do obliczenia należnego im od Banku świadczenia oraz przypadających od kredytobiorców na rzecz kredytodawcy

splat. Zapis umowny wskazuje jedynie, że to Bank ma całkowitą dowolność w określeniu kursu CHF, gdyż nie podano jakichkolwiek obiektywnych czynników służących do jego ustalenia.

W przedmiotowej sprawie kredytobiorcy przystępując do umowy kredytowej, nie znali zasad ustalania kursów walut stanowiących podstawę dokonywanych przez bank przeliczeń. Powodom nie wyjaśniono w jakikolwiek sposób zasad określenia kursów walut, mających istotne znaczenia dla wykonania przez nich umowy, a więc stanowiących podstawę do obliczenia należnego im od Banku świadczenia przeliczonego na walutę obcą oraz przypadających od nich na rzecz kredytodawcy splat. Nie podano jakichkolwiek obiektywnych czynników służących do jego ustalenia. Co więcej, powodowie byli stale zapewniani

o stabilności waluty CHF, a wszystkie ich wątpliwości w tym zakresie były bagatelizowane przez pracowników pozwanej spółki. Sytuacja, w której konsument pozbawiony jest możliwości weryfikacji zasad, jakimi kieruje się Bank przy ustaleniu wysokości należnego kredytobiorcy świadczenia oraz określeniu kwot poszczególnych rat spłaty, wyrażonych

w walucie obcej w odniesieniu do należnych od niego złotych, wpływa na jego interesy, stawiając go w nierównej sytuacji i rażąco naruszając zasadę ekwiwalentności świadczeń.

W ten sposób została złamana zasada równorzędności stron, przez nadanie jednej z nich większych uprawnień co do możliwości samodzielnego ustalania kursów waluty. Jednocześnie Bank nie ponosił w zasadzie żadnych umownych ograniczeń w tym zakresie, niczym nie ryzykując. Poddanie tak istotnych dla kontrahenta Banku kwestii, wpływających na wysokość należnych od niego świadczeń, jedynie woli przedsiębiorcy prowadzi do rażącego naruszenia interesów konsumenta.

Na gruncie sformułowań zastosowanych w umowie łączącej strony, w orzecznictwie w sposób wyczerpujący wskazano, że tego rodzaju postanowienia stanowią wyraz oczywistego naruszenia praw konsumenta i są sprzeczne z dobrymi obyczajami.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 stycznia 2016 r., I CSK 1049/14, oraz wyroku z dnia 4 kwietnia 2019 r., III CSK 159/17, wywiódł, że mechanizm ustalania przez bank kursów waluty, pozostawiający bankowi swobodę, jest w sposób oczywisty sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interesy konsumenta. Klauzula zaś, która nie zawiera jednoznacznej treści i przez to pozwala na pełną swobodę decyzyjną banku w kwestii bardzo istotnej dla konsumenta, dotyczącej kosztów kredytu, jest klauzulą niedozwoloną. Jeszcze silniej zaakcentowano to w wyroku w sprawę o sygn. II CSK 483/18, gdzie wskazano, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie stwierdzano już, że mechanizm ustalania kursów waluty, który pozostawia bankowi swobodę, jest w sposób oczywisty sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interesy konsumenta, a klauzula która nie zawiera jednoznacznej treści, a przez to pozwala na pełną swobodę decyzyjną banku jest klauzulą niedozwoloną w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c.

Co do zasady wynikającej z art. 385⁽¹⁾ § 1 k.c. in principio postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go. Zgodnie z jednolitym orzecznictwem TSUE (np. wyrok z dnia 3 października 2019 r. w sprawie C-260/18 D.) abuzywne zapisy należy wykreślić z umowy nie naruszając pozostałych jej postanowień.

W przedmiotowej sprawie dokonanie prostego wykreślenia abuzywnych klauzul spowoduje, że umowa stanie się niewykonalna w całości. Nadal bowiem pozostaną w niej zapisy mówiące o jej indeksowaniu do waluty franka szwajcarskiego. Jednakże nie sposób będzie określić sposobu w jaki należy przeliczyć kwotę udzielonego kredytu do CHF,

a w dalszej kolejności jaka będzie wysokość poszczególnych rat, a także – jak przeliczyć wysokość poszczególnych rat wyrażonych w CHF na walutę polską. Nie jest w takim przypadku zasadne zastosowanie przez Sąd, niejako z urzędu, średniego kursu NBP w miejsce przytoczonych klauzul abuzywnych, albowiem godziłoby to w interes strony powodowej, jako konsumenta. Co więcej zakaz zastępowania niedozwolonych postanowień innymi regulacjami prawa krajowego podkreślany jest w orzecznictwie trybunału Sprawiedliwości, na gruncie art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13/EWG. Eliminacja z treści umowy postanowień dotyczących głównych świadczeń stron związanych z określeniem wysokości

rat kapitałowo-odsetkowych oraz wysokości niespłaconej części kredytu prowadziły do wniosku, że istotne przedmiotowo postanowienia kredytu nie zostały określone w umowie łączącej strony. Powoduje to niemożność wykonania świadczenia określonej w art. 387 § 1 k.c. Zgodnie zaś z tym przepisem umowa o świadczenie niemożliwe jest nieważna, o czym orzeczono w pkt. I wyroku.

Stwierdzenie nieważności umowy przedmiotowego kredytu powoduje, że każda ze stron umowy ma roszczenie o zwrot spełnionego świadczenia – pozwany Bank o zwrot kwoty przekazanego kredytu, a powodowi kredytobiorcy o zwrot świadczeń spełnionych na rzecz Banku (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 3 kwietnia 2020 r. w sprawie sygn. akt VI ACa 202/17). Rozliczenie następuje wówczas na podstawie art. 410 § 2 k.c.

Na podstawie umownych klauzul waloryzacyjnych doszło do sytuacji, w której powodowie w okresie od dnia 5 grudnia 2009 r. do dnia 5 listopada 2019 r. wpłacili na rzecz pozwanej kwotę 234.029,61 zł. Tym samym, mając na uwadze przytoczone rozważania, Sąd uznał za zasadne zasądzenie powyższej kwoty od strony pozwanej na rzecz powodów, co znalazło swój wyraz w pkt. II wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł w trybie art. 108 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

w zw. z art. 99 k.p.c. Rozstrzygnięcie w zakresie kosztów procesu wynika z zasady odpowiedzialności za wynik sprawy. Koszty procesu poniesione przez stronę powodową wyniosły 11.817,00 zł i obejmowały: koszty zastępstwa procesowego w kwocie 10.800,00 zł, których wysokości ustalono na podstawie § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł oraz opłatę od pozwu w wysokości 1.000,00 zł.